

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ**

**«АКТУАЛЬНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ
В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ»**

**Збірник матеріалів
міжнародної науково-практичної конференції
науково-педагогічних працівників та молодих науковців,
присвяченої 85-річчю заснування
факультету ветеринарної медицини ОДАУ
(14–15 вересня 2023 р., м. Одеса)**

Одеса – 2023

УДК 636:619:616

Актуальні аспекти розвитку ветеринарної медицини в умовах євроінтеграції : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Одеса, 14–15 верес. 2023 р. Одеса, 2023. 200 с.

Рекомендовано до друку вченою радою Одеського державного аграрного університету (протокол № 6 від 30 листопада 2023 р.)

Матеріали подано у авторській редакції. Автори несуть відповідальність за достовірність викладених наукових фактів

Відповідальний за випуск – к.вет. н. Запека І.Є.

© ОДАУ Україна, 2023

ЗМІСТ

Секція 1. ДІАГНОСТИКА ХВОРОБ І ТЕРАПІЯ ТВАРИН В СУЧАСНІЙ ОСВІТІ, НАУЦІ І ПРАКТИЦІ

Авраменко Н. В., Антіпов А. А., Козій Н. В., Шаганенко Р. В., Шаганенко В. С. ВИВЧЕННЯ ВПЛИВУ АНТИГЕЛЬМІНТИКІВ ГРУПИ МАКРОЛІДІВ ЗА АСКАРОЗУ СВИНЕЙ	15
Ананченко В. С., Дубін Р. А. ОГЛЯД ОСНОВНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ ПЕЧІНКИ У ТВАРИН ТА ЇХ КЛАСИФІКАЦІЯ	18
Бородиня В. І., Матвійчук А. О. ПЕРЕДЧАСНА ЛАКТАЦІЯ У ЖЕРЕБНИХ КОБИЛ (ПРИЧИНИ І НАСЛІДКИ)	21
Вовкотруб Н. В. МЕНЕДЖМЕНТ ЗДОРОВ'Я МОЛОДНЯКУ ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ РАНЬОГО ВІКУ В УМОВАХ ДАНСЬКОЇ ФЕРМИ	24
Мельник А. Ю., Сакара В. С., Дубін О. М. ДОЗОЗАЛЕЖНИЙ ВПЛИВ ВІТАМІННОГО ПРЕПАРАТУ РОСТ НА СТАН А- І Е-ВІТАМІННОГО ОБМІНУ В КУРЧАТ-БРОЙЛЕРІВ	27
Піддубняк О. В. ЕТІОЛОГІЯ ТА КЛІНІКО-ГЕМАТОЛОГІЧНІ КРИТЕРІЇ КАТАРАЛЬНОЇ ЕНТЕРАЛГІЇ У КОНЕЙ	31
Плисюк В. М., Палюх Т. А. ПАТОГЕНЕЗ КАРДІОМІОПАТІЙ СВІЙСЬКОГО КОТА	33
Скороход В. Ю., Дубін Р. А. ПОРІВНЯЛЬНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ПРЕПАРАТІВ ПРИ БЛОШИНІ ІНВАЗІЇ СОБАК І КОТІВ	37
Тодоров М. І. Дубін Р. А., Франчук-Крива Л. О., Стороженко В. В. ВПЛИВ СТИМУЛЮЮЧИХ ЗАСОБІВ НА ДЕЯКІ ПОКАЗНИКИ НЕСПЕЦИФІЧНОЇ РЕЗИСТЕНТНОСТІ ПОРОСЯТ ПІД ЧАС ВІДЛУЧЕННЯ	42
Улизько С. І., Велес А. В. ВПЛИВ НА ОРГАНІЗМ НОВОНАРОДЖЕНИХ ПОРОСЯТ АНТИАНЕМІЧНИХ ПРЕПАРАТІВ В ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД СПОСОБУ ВВЕДЕННЯ	45
Франчук М. М., Кушнір В. Ю. ДИНАМІКА КАРТИНИ ЕЛЕКТРОКАРДІОГРАФІЇ ТА ЕХОКАРДІОГРАФІЇ ЗА КОМПЛЕКСНОЇ ТЕРАПІЇ КОТІВ ХВОРИХ НА ЕНДОКАРДИТ	48
Франчук-Крива Л. О. КЛІНІЧНЕ ЗНАЧЕННЯ ГЕМАТОЛОГІЧНИХ ІНДЕКСІВ ЗА ПІЄЛОНЕФРИТУ У СОБАК	51
Büşra VEZİR, Erdal MATUR USE OF ACUTE PHASE PROTEINS AN CLINICAL BIOMARKERS IN HORSES WITH SYSTEMIC INFLAMMATORY RESPONSE SYNDROME (SIRS)	53
Deniz Çira, Onur Keser CAN BLACK SOLDIER FLY (HERMETIA ILLUCENS) LARVAE BE USED IN DIETS TO PREVENT FISH DISEASES IN AQUACULTURE?	54

Ezgi Ergen INCREASED PLASMA D-DIMER CONCENTRATION AND THE RISK OF THROMBOEMBOLISM IN CANINE NEOPLASMS	55
Slivinska Lubov, Shcherbatyi Andrii, Lychuk Mykola THE CONTENT OF MICROELEMENTS (Fe, Co, Cu) IN THE BLOOD OF COWS UNDER THE INFLUENCE OF HEAVY METALS	56
Songül Erhan, Erdal Matur HONEY CAN BE USED AS AN INDICATOR OF ENVIRONMENTAL POLLUTION	59
Suslova N. I. Shkvaria M.M. Makovska E. O. INFLUENCE OF ENTERAL NUTRITION ON THE INTESTINAL MICROBIOME IN DOGS WITH GASTROINTESTINAL PATHOLOGY	60

Секція 2. СУЧАСНИЙ СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ВЕТЕРИНАРНОЇ ФІЗІОЛОГІЇ ТА БІОТЕХНОЛОГІЇ

Бойко І. А. ОСОБЛИВОСТІ ЛІГАНД-РЕЦЕПТОРНОГО ЗВ'ЯЗУВАННЯ ГІДАЗЕПАМУ З 5-ТИ-РЕЦЕПТОРАМИ	65
Бойко Ю. О. МЕТАБОЛІЧНІ ПРОФІЛІ ПРОТІЕПІЛЕПТИЧНИХ ПРЕПАРАТІВ ПРИ ФАРМАКОРЕЗІСТЕНТНИХ ЕПІЛЕПСІЯХ	66
Бучковська Г. А., Чечет О. М., Богатко Н. М., Горбатюк О. І., Коваленко В. Л., Курята Н. В., Мусієць І. В., Мех Н. Я., Ординська Д. О., Шалімова Л. О., Баланчук Л. В., Щур Н. В., Тогачинська Л. В. ДОСЛІДЖЕННЯ <i>IN VITRO</i> БАКТЕРИЦИДОЇ АКТИВНОСТІ ТА КОНТРОЛЬ ВІДСУТНОСТІ БАКТЕРІОСТАТИЧНОГО ЕФЕКТУ ЙОДОВМІСНОГО ДЕЗІНФІКУЮЧОГО ЗАСОБУ ЗА ДІЇ НА ГРАМПОЗИТИВУ ТЕСТОВУ КУЛЬТУРУ	68
Вожегова Р. А., Данчук О. В., Данчук В. В. ВПЛИВ ЗМІН КЛІМАТУ НА ТВАРИННИЦТВО УКРАЇНИ	74
Гордієнко О.І., Напненко О.О., Постоєнко Г.В. ОПТИМІЗАЦІЯ СУБЛІМАЦІЙНОГО МЕТОДУ ЗБЕРІГАННЯ ЛАКТОБАКТЕРІЙ	76
Григор'єв В. Ю., Кориневська Т. В., Данчук В. В. СТАН СИСТЕМИ АНТИОКСИДАНТНОГО ЗАХИСТУ В ОРГАНІЗМІ СОБАК З РІЗНИМИ ТИПАМИ ВИЩОЇ НЕРВОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	81
Данчук В. О., Карповський В. І. ПЕРСПЕКТИВИ ДОСЛІДЖЕНЬ РЕАКТИВНОСТІ ОРГАНІЗМУ СВИНЕЙ З РІЗНИМИ ПАРАМЕТРАМИ КОРТИКО-ВЕГЕТАТИВНОЇ РЕГУЛЯЦІЇ У РОЗРІЗІ ПРОГРЕСУЮЧОЇ ЗМІНИ КЛІМАТУ	84
Кириченко В., Брошков М. М., Найда В. О. ДИНАМІКА ІМУНОФІЗІОЛОГІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ У СУК ПРОТЯГОМ ЕСТРАЛЬНОГО ЦИКЛУ ЗАЛЕЖНО ВІД ВІКУ	86
Мартинова О. Б. ДОСВІД ВИКЛАДАННЯ БІОФІЗИКИ В УМОВАХ ВІДДАЛЕНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ	88

Маслюк А. В., Ушкалов В. О., Оробченко О. Л. ПЕРСПЕКТИВА ЗАСТОСУВАННЯ НАНОЧАСТИНОК ОРТОВАНАДАТІВ РІДКІСНОЗЕМЕЛЬНИХ ЕЛЕМЕНТІВ (ГАДОЛІНІЮ І ЛАНТАНУ) У ПТАХІВНИЦТВІ	91
Найда В. О. ВНЕСОК КАФЕДРИ ФІЗІОЛОГІЇ, ПАТОФІЗІОЛОГІЇ ТА БІОХІМІЇ ОДАУ У РОЗВИТОК ФІЗІОЛОГІЧНОГО ТА БІОХІМІЧНОГО НАУКОВИХ НАПРЯМІВ УКРАЇНИ	94
Остапів Д. Д., Кузьміна Н. В., Влізло В. В., Варваренко С. М., Самарик В. Я., Носова Н. Г., Боднар Ю. В., Стасюк А. В., Зеленіна О. М. АНТИМІКРОБНА ДІЯ, ГЕМАТОЛОГІЧНІ І БІОХІМІЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ОРГАНІЗМУ ТВАРИН ЗА ЗАСТОСУВАННЯ ПРЕПАРАТІВ ГРУПИ ПЕНІЦИЛІНУ В СКЛАДІ НАНОТРАНСПОРТЕРУ ПОЛІФОСФАТЕСТЕРНОГО ТИПУ	97
Паневник І. А., Цимбалюк О. С., Данчук В. В. МОРФОЛОГІЧНІ ПОКАЗНИКИ КРОВІ КОНЕЙ З РІЗНИМ ТЕМПЕРАМЕНТОМ ТА ВЕГЕТАТИВНИМ СТАТУСОМ	100
Смоляннінов Б. В., Брошков М. М. СТАНОВЛЕННЯ РЕПРОДУКТИВНОЇ БІОТЕХНОЛОГІЇ В УКРАЇНІ	102
Федькалова Т., Брошков М. ДИНАМІКА ВІДНОСНИХ ПОКАЗНИКІВ КЛІТИННОЇ ЛАНКИ ІМУНІТЕТУ У ЦУЦЕНЯТ ЗА ВВЕДЕННЯ БІОЛОГІЧНОГО ПОДРАЗНИКА	104
Deniz Aktaran Bala PHYSIOLOGICAL EFFECTS AND USES OF SOME PHYTOBIOTIC COMPOUNDS - A REVIEW	106
Poroshynska O. A., Nishchemenko M. P., Stovbetska L. S., Shmayun S. S., Emelianenko A. A., Koziy V. I. ETHOLOGY AS A PROSPECTIVE DIRECTION OF PHYSIOLOGICAL SCIENCE	107
Wrzecińska M., Czerniawska-Piątkowska E., Kowalczyk A., Araujo J. P., Kostiuk V. THE POSSIBILITY TO REDUCE METHANE EMISSION BY MODIFICATION OF RUMINANT DIET	109

Секція 3. НОРМАЛЬНА І ПАТОЛОГІЧНА МОРФОЛОГІЯ ТВАРИН ТА СУДОВА ВЕТЕРИНАРІЯ

Біляков І. СПІВПРАЦІ ОДЕСЬКОГО ЗООЛОГІЧНОГО ПАРКУ З ФАКУЛЬТЕТОМ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ ОДЕСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ	113
Борисевич Б. В., Лісова В. В., Котляров Е. С. БУДОВА БРИЖІ ТОНКОЇ КИШКИ КОТІВ ТА ЗМІНИ В НІЙ ЗА ІНФЕКЦІЙНОГО ПЕРЕТОНІТУ	114
Врецьона Н. П., Коцюмбас Г. І. МОРФОФУНКЦІОНАЛЬНІ ЗМІНИ У ПІДШЛУНКОВІЙ ЗАЛОЗІ СОБАК ЗА ОТРУЄННЯ ІЗОНІАЗИДОМ	117

Горальський Л. П., Рагуля М. Р., Сокульський І. М., Колеснік Н. Л. МОРФОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СЕРЦЯ СТАТЕВОЗРІЛОЇ ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ	120
Дмитренко Н. І., Колич Н. Б. МЕЛАНОМА НОСОВОЇ ПОРОЖНИНИ У ФРАНЦУЗЬКОГО БУЛЬДОГА (КЛІНІЧНИЙ ВИПАДОК)	123
Казанцев Р. Г. ОБГРУНТУВАННЯ ПРИЧИНИ СМЕРТІ ТВАРИНИ У ВИСНОВКУ СУДОВО-ВЕТЕРИНАРНОГО ЕКСПЕРТА В КОНТЕКСТІ ДОКАЗОВОЇ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ	125
Кот Т. Ф., Ляховчук Ю. М. ЕВТАНАЗІЯ ТВАРИН-КОМПАЊІОНІВ: ПРИЧИНИ І МЕТОДИ	130
Кравцова М. В., Лещова М. О. СТРУКТУРНО-ФУНКЦІОНАЛЬНІ ЗОНИ ТА КЛІТИННИЙ СКЛАД ПАРЕНХІМИ КОМПАРТМЕНТІВ ЛІМФАТИЧНИХ ВУЗЛІВ БИКА СВІЙСЬКОГО	132
Лещова М. О., Терновий О. В. ОСОБЛИВОСТІ ТОПОГРАФІЇ МАКРОСТРУКТУРИ ПЕРИФЕРИЧНИХ ОРГАНІВ ГЕМО- І ЛІМФОПОЕЗУ ФМЕРИКАНСЬКОЇ НОРКИ (<i>MUSTELA VISON</i>)	134
Логвінова В. В, Вусіхіс Т.О. ПАТОМОРФОЛОГІЧНІ ЗМІНИ ПРИ АДЕНОКАРЦИНОМІ МОЛОЧНОЇ ЗАЛОЗИ СОБАК	137
Мирошніченко І. І., Лещова М. О. МОРФОГЕНЕЗ СЕЛЕЗИНКИ КРОЛІВ М'ЯСНОГО НАПРЯМКУ ПРОДУКТИВНОСТІ ПРОТЯГОМ ПОСТНАТАЛЬНОГО ОНТОГЕНЕЗУ	139
Новак В. П., Ільніцький М. Г., Бевз О. С., Мельніченко А. П. ЦИТОЛОГІЧНА ДИФЕРЕНЦІАЦІЯ ПЕРІОСТАЛЬНОГО МОЗОЛЯ У ПТАХІВ	141
Роша Л., Коренєва Ж., Такатли М., Овчаренко Г., Навал В. ХРОНІЧНИЙ ПАНКРЕАТИТ ЯК ФОН ДЛЯ РОЗВИТКУ РАКУ ПІДШЛУНКОВОЇ ЗАЛОЗИ У ДРІБНИХ ТВАРИН	144
Скрипка М. В., Бойко Ю. О., Запека І. Є. РОЛЬ СТРЕСУ В ГЕНЕЗІ СМЕРТІ ТВАРИНИ	147
Чеботарьова Г. М., Андрєєва Т. О., Стоянов О. М., Манічева Н. В., Кокідько Л. А. ДІАГНОСТИЧНІ ТА КЛІНІЧНІ АСПЕКТИ СТЕНОТИЧНИХ ЗМІН ШИЙНОГО ВІДДІЛУ ХРЕБТА У ССАВЦІВ	149
Чеботарьова Г. М., Андрєєва Т. О., Стоянов О. М., Тітова Н. В., Манічева Н. В. МЕТОДИ ТА СПОСОБИ ОРГАНІЗАЦІЇ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ. ОГЛЯД МЕТОДИК	151
Чеботарьова Г. М., Андрєєва Т. О., Стоянов О. М., Манічева Н. В., Чигринський М. Е. ПОРІВНЯННЯ ТА АНАЛІЗ ДАНИХ КТ СКАНІВ ХРЕБТА У ЛЮДЕЙ ТА ДРІБНИХ ДОМАШНІХ ТВАРИН ІЗ ПРИЗНАКАМИ СТЕНОЗУ	153

Шовкопляс І., Коренєва Ж., Роша Л., Овчаренко Г., Мазовська С., Тюніна Д. ВПЛИВ БІОЛОГІЧНО АКТИВНИХ РЕЧОВИН НА РЕЗИСТЕНТНІСТЬ ОРГАНІЗМУ ІНДИКІВ В ПРОМИСЛОВИХ УМОВАХ	155
Шулешко О. О., Жоріна Л. В., Оліяр А. В., Шулешко М. О. МОРФОЛОГІЧНІ ЗМІНИ КРОВІ ТА СЕЧІ ЗА СЕЧОКАМ'ЯНОЇ ХВОРОБИ В КОТІВ	157
Яценко І. В. МОЖЛИВОСТІ СУДОВО-ВЕТЕРИНАРНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ У КРИМІНАЛЬНИХ ПРОВАДЖЕННЯХ, РОЗПОЧАТИХ У ЗВ'ЯЗКУ ІЗ МАСОВОЮ ЗАГИБЕЛЛЮ БДЖІЛ	160
Sharmonov D. G. TO THE ISSUE OF IMMUNE RESISTANCE OF THE RABBIT ORGANISM IN CONDITIONS OF INTENSIVE CULTIVATION	167

Секція 4. НОВІТНІ ДОСЯГНЕННЯ У ВЕТЕРИНАРНІЙ ХІРУРГІЇ ТА АКУШЕРСТВІ: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА

Горкава І. М. ЗМІНИ КЛІТИННОГО СКЛАДУ СИНОВІАЛЬНОЇ РІДИНИ ЗА ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО ОСТЕОАРТРОЗУ КОЛІННОГО СУГЛОБУ В КРОЛІВ	171
Желавський М. М., Керничний С. П. ЗМІНИ ІМУНОЛОГІЧНИХ ТА БІОХІМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ В РІЗНІ ПЕРІОДИ ВАГІТНОСТІ КОРІВ	173
Карпюк В. В., Ковальова Л. О. ПЕРЕБІГ ТА ЛІКУВАННЯ ГНІЙНИХ АРТРИТІВ У КОРІВ	176
Колесник Д. В., Білий Д. Д. ОВАРІОГІСТЕРЕКТOMІЯ СУК І КІШОК: ПРАКТИЧНЕ ВПРОВАДЖЕННЯ	179
Кошевой В. І., Науменко С. В., Оробченко О. Л., Беспалова І. І. ОЦІНКА ГОСТРОЇ ТОКСИЧНОСТІ НАНОЧАСТИНОК ЦИНКУ КАРБОНАТУ ЯК ПОТЕНЦІЙНОГО ЗАСОБУ КОРЕКЦІЇ РЕПРОДУКТИВНОЇ ЗДАТНОСТІ САМЦІВ	182
Морозов М. Г., Розум Є. Є. ПОРІВНЯЛЬНА ЕФЕКТИВНІСТЬ МЕТОДІВ ЛІКУВАННЯ СОБАК З ГНІЙНИМИ РАНАМИ	185
Розум Є. Є., Морозов М. Г. ЕФЕКТИВНІСТЬ КОМПЛЕКСНОЇ ТЕРАПІЇ ПРИ ЕНДОМЕТРИТАХ У СВИНОМАТОК В УМОВАХ ПРИВАТНОГО СЕКТОРУ	187
Самойлюк В. В., Писарєва В. В. ЕФЕКТИВНІСТЬ АУТОПЛАСТИКИ КІСТКОВОГО МОЗКУ ЗА ПСЕВДОАРТРОЗІВ У ДРІБНИХ ТВАРИН	191
Сачук Р. М., Велесик Т. А., Стравський Я. С., Данкевич Н. І., Кацараба О. А. РОЗРОБКА ЛИСТІВКИ ВКЛАДКИ ТА СПЕЦИФІКАЦІЇ НА ВЕТЕРИНАРНИЙ ЛІКАРСЬКИЙ ЗАСІБ ДЛЯ	

ЗОВНІШНЬОГО ЗАСТОСУВАННЯ НА ОСНОВІ МЕТИЛСАЛЦИЛАТУ	193
Склярів П. М., Науменко Ю. М. ПОРУШЕННЯ РЕПРОДУКТИВНОЇ ЗДАТНОСТІ КНУРІВ	197
Склярів П. М., Слонь Ю. В. СМАРТ-ТЕХНОЛОГІЇ У ТВАРИННИЦТВІ	201
Слюсаренко Д. В., Анічін А. М., Кантемир О. В., Кочевенко А. С. АНАТОМІЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ЗАСТОСУВАННЯ ТЕХНІКИ ПРОВІДНИКОВОЇ БЛОКАДИ ПЛЕЧОВОГО СПЛЕТІННЯ У СОБАК	204
Телятніков К. А., Телятніков А. В., Білий Д. Д., Данілейко М. Ю., Філімонова Н. Ю. ДОСЛІДЖЕННЯ ГЕМАТОЛОГІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ ЗА МЕТАСТАТИЧНОЇ ФОРМИ УРАЖЕННЯ МОЛОЧНИХ ЗАЛОЗ У КОТІВ	207
Nihan Dikbaş, Esma Çerkez 3D PRINTING: REWIEW OF THE CURRENT APPROACHES IN VETERINARY MEDICINE	209
Roman L., Sklyarov P., Lukyanova O. THE EFFECTIVENESS OF UBERDERMIN FOR DISEASES OF THE COWS UDDER	210
Zhelavskiy M. M., Betlinska T. V. PSEUDOCYESIS BITCH: MODERN DIAGNOSTIC AND TREATMENT	214
Zhelavskiy M. M. CLINICAL APPROACHES TO DIAGNOSIS AND TREATMENT OF FIBROADENOMATOSIS OF THE MAMMARY GLAND IN CATS	218
Zhelavskiy M. M. CLINICAL ASPECTS AND DIAGNOSTIC MARKERS IN THE TREATMENT OF CATS FOR PYOMETRA	223

Секція 5. БІОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА, БІОЗАХИСТ ТА ЕПІЗООТИЧНЕ БЛАГОПОЛУЧЧЯ ТВАРИННИЦТВА

Антіпов А. А., Гончаренко В. П., Авраменко Н. В. ПОРІВНЯЛЬНА ЕФЕКТИВНІСТЬ АНТИГЕЛЬМІНТИКІВ ЗА НЕМАТОДІРОЗНОЇ ІНВАЗІЇ ОВЕЦЬ	228
Бібен І.А., Панікар І.І., Сосницький О.І., Зажарський В.В. БІОЛОГІЧНІ ВЛАСТИВОСТІ ПОЛЬОВИХ КУЛЬТУР <i>AEROCOCCUS VIRIDANS</i>	233
Богач О. М. ВІКОВІ ОСОБЛИВОСТІ ПОШИРЕННЯ ПРОТОЗООЗІВ СВИНЕЙ	239
Богач М. В., Горобей О. О. ЛІКУВАННЯ КРОЛІВ ЗА ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО ПЕРЕБІГУ <i>CYSTICERCUS PISIFORMIS</i>	242
Бурдейний Р. А., Грінченко Д. М., Северин Р. В., Гаврюшенко О. О. ІМУНОСТИМУЛЯЦІЯ КУРЧАТ ПРЕПАРАТОМ ЕТР	245
Бучковська Г. А., Чечет О. М., Богатко Н. М., Горбатюк О. І, Коваленко В. Л., Курята Н. В., Мусієць І. В., Мех Н. Я.,	

Ординська Д. О., Шалімова Л. О., Баланчук Л. В., Щур Н. В., Тогачинська Л. В. ДОСЛІДЖЕННЯ <i>IN VITRO</i> БАКТЕРИЦИДОЇ АКТИВНОСТІ ТА КОНТРОЛЬ ВІДСУТНОСТІ БАКТЕРІОСТАТИЧНОГО ЕФЕКТУ ЙОДОВМІСНОГО ДЕЗІНФІКУЮЧОГО ЗАСОБУ ЗА ДІЇ НА ГРАМППОЗИТИВУ ТЕСТОВУ КУЛЬТУРУ	248
Галатюк О. Є., Романишина Т. О., Бегас В. Л., Лахман А. Р., Застулка М. В., Березовський А. В. ПЕРСПЕКТИВИ ЗАСТОСУВАННЯ КОМБІЙОДУ ДЛЯ ПРОФІЛАКТИКИ ІНФЕКЦІЙНИХ ХВОРОБ РОЗПЛОДУ БДЖІЛ	254
Гончаров С. Л., Перицька Л. В. ПАРАЗИТО-ХАЗЯЇННА ВЗАЄМОДІЯ ЗА ЕКСПЕРИМЕНТЛЬНОГО ЕУСТРОНГЛІДОЗУ У ЩУРІВ	256
Дедок Л. А., Чечет О. М., Дрожже Ж. М., Козарецька З. С. СЕРОЛОГІЧНИЙ МОНІТОРИНГ КУ-ЛИХОМАНКИ СЕРЕД ПОГОЛІВ'Я ВЕЛИКОЇ ТА ДРІВНОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ В УКРАЇНІ	258
Довгій Ю. Ю., Гудь А. О. ПОКАЗНИКИ ФУНКЦІОНАЛЬНОГО СТАНУ ІМУННОЇ СИСТЕМИ У ЗДОРОВИХ І ХВОРИХ ФАСЦІОЛЬЗОМ ТВАРИН В ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД ІНТЕНСИВНОСТІ ІНВАЗІЇ	260
Дрожже Ж. М., Чечет О. М., Лиска І. В., Дедок Л. А. МОНІТОРИНГ ВАКЦИНОПРОФІЛАКТИКИ НЬЮКАСЛСЬКОЇ ХВОРОБИ В УКРАЇНІ ВПРОДОВЖ 2018-2022 РОКІВ	262
Жулько І. Д., Зеленіна О. М. ДСТУ ISO 10012:2005. БАГАТОПРОФІЛЬНА ЛАБОРАТОРІЯ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ ОДАУ. НАШ ДОСВІД СЕРТИФІКАЦІЇ.	267
Запека І. Є., Панікар І. І., Ворона Д. О. ІЗОСПОРОЗ ЯЩІРОК	271
Кручиненко О.В., Бондаревський І. Л. ПОРІВНЯННЯ КОПРООВОСКОПІЧНИХ МЕТОДІВ ДІАГНОСТИКИ МАКМАСТЕРА, МІНІ-ФЛОТАК Й В. Н.ТРАЧА У РАЗІ УРАЖЕННЯ ОВЕЦЬ ШЛУНКОВО-КИШКОВИМИ СТРОНГЛІЯТАМИ	276
Кулішенко О. М., Давиденко П. О., Боровик І. В., Радзиховський М. Л. МАЛИЙ ВУЛИКОВИЙ ЖУК (<i>AETHINA TUMIDA</i>) ЗАГРОЗА НА ГОРИЗОНТІ	278
Мороз О. А., Уховський В. В., Корнієнко Л. Є., Чечет О. М., Алексеєва Г.Б., Карпуленко М.С. ЗООНОЗНІ АСПЕКТИ БРУЦЕЛЬОЗУ В УКРАЇНІ	285
Назаренко С. М. ІЗОЛЯЦІЯ САЛЬМОНЕЛ ІЗ ПРИМІЩЕНЬ ПТАШНИКІВ	289

Назаренко С. М. ЕПІЗООТОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПОШИРЕННЯ ОПІСТОРХОЗУ В ПРИРОДНИХ ОСЕРЕДКАХ СУМЩИНИ	291
Напненко О. О., Ташута С. Г., Сичова О. В., Безвін Є. І. ЖИТТЄЗДАТНІСТЬ ВИРОБНИЧИХ ШТАМІВ ВІРУСУ ГЕПАТИТУ КАЧЕНЯТ ЗА ДОВГОТРИВАЛОГО ЗБЕРІГАННЯ	295
Павлов С. Л., Стегній Б. Т. ВИПАДОК ХЛАМІДІОЗУ ВРХ, ОБУМОВЛЕНОГО <i>CHLAMYDIA ABORTUS</i>, У ГОСПОДАРСТВІ ДОНЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ	300
Палій А. П., Сумакова Н. В., Павліченко О. В., Ігнат'єва Т. М. РОЗПОВСЮДЖЕННЯ ДИРОФІЛЯРІОЗУ ДОМАШНІХ ТВАРИН У ХАРЬКІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ УКРАЇНИ	302
Панікар В. І. КРУСТАЦЕОЗИ РИБ РОДИНИ CYPRINIDAE	306
Панікар І. І., Северин Р. В., Гарагуля Г. І., Баско С. О. ВАКЦИНОЛОГІЯ У ВЕТЕРИНАРНІЙ МЕДИЦИНІ: ДОСВІД ВИКЛАДАННЯ	309
Попова І. М., Горобей О. М., Сідашова С. О. ХРОНІЧНІ ЗЛИПЛИВІ САЛЬПІНГІТИ У КОРІВ МОЛОЧНИХ ПОРІД	313
Прус М. П., Панікар І. І. МЕТОДОЛОГІЯ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ГЛОБАЛЬНА ПАРАЗИТОЛОГІЯ» СТУДЕНТАМ ФАКУЛЬТЕТУ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 211-ВЕТЕРИНАРНА МЕДИЦИНА У КОНСТЕКТІ ПІДГОТОВКИ ДО СКЛАДАННЯ ЄДИНОГО ДЕРЖАВНОГО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ІСПИТУ	317
Рубан В. О., Северин Р. В., Гонтарь А. М., Глущенко Я. В. АЛЬТЕРНАТИВНЕ ЗАСТОСУВАННЯ ГОМЕОПАТИЧНИХ ЗАСОБІВ ПРИ ЛІКУВАННІ РЕСПІРАТРИНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ КОТІВ	320
Рубан В. О., Северин Р. В., Гарагуля Г. І., Гонтарь А. М. СПЕЦИФІЧНІСТЬ ТЕРАПЕВТИЧНОГО ВИКОРИСТАННЯ ГОМЕОПАТИЧНИХ ЗАСОБІВ У ВЕТЕРИНАРНІЙ МЕДИЦИНІ	323
Сорокіна Н. Г., Коновалова П. А. ВИВЧЕННЯ ЕПІЗООТОЛОГІЇ ІНФЕКЦІЙНОГО ТРАХЕОБРОНХІТУ СОБАК ТА ЙОГО ПРОФІЛАКТИКА	326
Сорокіна Н. Г., Яненко У. М., Савка І. В. ІМУНОТЕРАПІЯ ПРИ ДИСБАКТЕРІОЗАХ НОВОНАРОДЖЕНИХ ТЕЛЯТ	328
Сорокіна Н. Г., Яненко У. М., Савка І. В. ОСОБЛИВОСТІ ДІАГНОСТИКИ І ЛІКУВАННЯ ІНФЕКЦІЙНИХ ХВОРОБ РЕПТИЛІЙ	331
Чорний В. А. ОСОБЛИВОСТІ СЕЗОННОЇ ДИНАМІКИ БАБЕЗІОЗУ СОБАК У М. ОДЕСА	333

Чуприна М. І., Іванченко І. М., Штагер Г. М. ЛІКУВАННЯ ДЕРМАТОФІТОЗІВ У СОБАК ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ ФІТОТЕРАПЕВТИЧНИХ ЗАСОБІВ	335
Mingcheng L., Kasianenko O. MECHANISM OF ESCAPE NEUTROPHIL EXTRACELLULAR TRAPS FROM STREPTOCOCCUS SUIS	338
Perotska L. V. ECOLOGICAL CONDITIONS ON THE TERRITORY OF MYKOLAIV REGION AS AN ARENA OF LEPTOSPIRA ENZOOTIC CIRCULATION	341
Sorokina N. H., Yanenko U. M. THE ROLE OF REPRESENTATIVES OF THE GENUS KLEBSIELLA IN THE PATHOLOGY OF UNIFIED HEALTH	345

Секція 6. ВЕТЕРИНАРНА ГІГІЄНА, САНІТАРІЯ ТА ІНСПЕКТУВАННЯ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ

Богатко А. Ф. МОРФОЛОГІЧНІ І БІОХІМІЧНІ ПОКАЗНИКИ КРОВІ КУРЧАТ-БРОЙЛЕРІВ ЗА ВИПОЮВАННЯ ПРОБІОТИКУ «СУБТІФОРМ»	349
Богатко Н. М. КОНТРОЛЬ ДОТРИМАННЯ ПАРАМЕТРІВ ТЕХНОЛОГІЧНИХ ПРОЦЕСІВ ЗА ВИРОБНИЦТВА ТА ОБІГУ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ	351
Бойко В. С., Наливайко Л. І. ДЕЗІНФЕКЦІЯ ІНКУБАЦІЙНИХ ЯЄЦЬ У ЛАБОРАТОРНИХ УМОВАХ ЗА ДОПОМОГОЮ «САНДЕЗВЕТ»	354
Боровик І. В., Зажарська Н. М. ВИЯВЛЕННЯ <i>Listeria monocytogenes</i> У ГОТОВИХ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТАХ	358
Вовкотруб В. Г., Якубчак О. М. ФІЗИЧНІ МЕТОДИ ЗНЕЗАРАЖЕННЯ ТУШ НА ЕТАПІ ЇХ ПЕРВИННОЇ ПЕРЕРОБКИ	360
Зажарська Н.М. ПРЯМЕ ТА НЕПРЯМЕ ВИМІРЮВАННЯ КІЛЬКОСТІ СОМАТИЧНИХ КЛІТИН У МОЛОЦІ КІЗ	363
Іщенко М., Квітковська Н., Маслюк А., Чечет О., Романько М., Шуляк С., Лінійчук Н. СПЕКТРОФОТОМЕТРИЧНЕ ТА ХРОМАТОГРАФІЧНЕ ВИЗНАЧЕННЯ ФОСФОРУ У МОЛОЦІ	366
Коренева Ю. М. ДИНАМІКА РІВНЯ ТИРЕОЇДНИХ ГОРМОНІВ У БЛИХ ЩУРІВ ПРИ СПОЖИВАННІ ПРОДУКЦІЇ ПТАХІВНИЦТВА З ПІДВИЩЕНИМ ВМІСТОМ БРОМУ	369
Котелевич В. А, Гуральська С. В., Гончаренко В. В. ВЕТЕРИНАРНО-САНІТАРНА ОЦІНКА ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ ЗА ПОКАЗНИКАМИ ЯКОСТІ І БЕЗПЕЧНОСТІ	373
Крупельницький Т. В., Соколюк В. М., Лігоміна І. П. РОЛЬ ГІГІЄНИ В ЕФЕКТИВНОМУ ДОЇННІ	376

Курбацька О. В. СУЧАСНІ МЕТОДИ БІОТЕСТУВАННЯ ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ БЕЗПЕЧНОСТІ КОРМІВ В УКРАЇНІ	379
Нагорна Л. В. САНІТАРНО-ГІГІЄНИЧНА ОЦІНКА ЯКОСТІ ПИТНИХ ВОД СУМСЬКОЇ ОБЛАСТІ	382
Нестеренко О. М. КУРЧАТА БРОЙЛЕРИ: ПРАВИЛЬНИЙ ДОГЛЯД І ОСОБЛИВОСТІ ВИРОЩУВАННЯ	384
Павліченко О. В., Ігнатєва Т. М., Куц Л. Л., Петренко А. М. ДЕЗІНФЕКЦІЯ ПРИМІЩЕНЬ, ОБЛАДНАННЯ, ПОВЕРХНІ ІНКУБАЦІЙНИХ ЯЄЦЬ ТА ПОВІТРЯ З ВИКОРИСТАННЯМ ОЗОНУ ТА УЛЬТРАФІОЛЕТОВОГО ОПРОМІНЕННЯ.	387
Скрипка Г. А., Найдіч О. В., Тімченко О. В. ОЦІНКА МІКРОБІОЛОГІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ БЕЗПЕЧНОСТІ ОБНІЖЖЯ БДЖОЛИНОГО ТА ПРОПОЛІСУ, ЯКІ РЕАЛІЗУЮТЬСЯ НА РИНКАХ МІСТА ОДЕСИ	390
Тарасенко Л. О., Коваль О. С. ВЕТЕРИНАРНО-САНІТАРНЕ ІНСПЕКТУВАННЯ МОРОЖЕНОЇ РИБИ ЗА МІКРОБІОЛОГІЧНИМИ ПОКАЗНИКАМИ	392
Торовік-Другова А., Бойко В. С., Наливайко Л. І. РОЗВИТОК ПТАХІВНИЦТВА В УКРАЇНІ ТА КРАЇНАХ ЄС	395
Фотін А. І., Петров В. В., Фотіна О. О., Гаврилюк Г. Ю. ОРГАНІЧНА ПРОДУКЦІЯ ПТАХІВНИЦТВА ЗГІДНО КОНЦЕПЦІЇ «ЄДИНЕ ЗДОРОВ'Я»	397
Фотіна Т. І., Вареник Л. С., Фотін І. О., Шкромада О. С. ІННОВАЦІЙНІ ЗАХОДИ ПРОФІЛАКТИКИ БАКТЕРІАЛЬНИХ ХВОРОБ ПТИЦІ ТА ОТРИМАННЯ ЯКІСНОЇ ТА БЕЗПЕЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ ПТАХІВНИЦТВА	401
Чечет О. М., Коваленко В. Л., Літвіненко О. П., Романько М. Є. ДОСЛІДЖЕННЯ ТОКСИЧНОГО ВПЛИВУ ДЕЗІНФІКУЮЧОГО ЗАСОБУ «БІОЛАЙД» НА МОДЕЛІ МЕДОНОСНИХ БДЖІЛ	404
Чорний М. В., Стегній Б. Т., Палій А. П., Вовк Д. В., Вороняк В. В. ДИСЦИПЛІНА «ВЕТЕРИНАРНА ГІГІЄНА І САНІТАРІЯ» ТА ЇЇ ЗНАЧЕННЯ У ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ В ГАЛУЗІ «ВЕТЕРИНАРНА МЕДИЦИНА»	407
Шуляк С. В., Доброжан Ю. В., Чечет О. М., Романько М. Є., Кравцова О. Л., Ступак О. М. АНАЛІЗ РЕЗУЛЬТАТІВ ДОСЛІДЖЕНЬ ВМІСТУ ВАЖКИХ МЕТАЛІВ І МАКРОЕЛЕМЕНТІВ В МОРЕПРОДУКТАХ	411
Юрченко М. О., Білан М. В., Бойко О. О., Усєєва Н. Г. САНІТАРНА ОЦІНКА ОСЕЛЕДЦЯ СЛАБОСОЛЕНОГО, ПРИДБАНОГО В ТОРГІВЕЛЬНИХ МЕРЕЖАХ М. ДНІПРО	414
Якубчак О. М., Мартиненко О. А. ОЦІНКА ВПЛИВУ ТЕХНОЛОГІЧНИХ ПРОЦЕСІВ НА ШТАМИ МІКРООРГАНІЗМІВ,	

ЩО ЦИРКУЛЮЮТЬ У ПРОЦЕСІ ВИРОБНИЦТВА МОЛОЧНИХ 417 ПРОДУКТІВ

%. Щодо фагоцитарної активності, то нами відмічено збільшення в I групі на 4,5 %, в II групі - на 6,1 % та в III групі - на 6,4 %. Такі показники свідчать про позитивний вплив препаратів як окремо, так і в комплексі на організм індиків.

Висновки.

1. Біологічно активні препарати «Пролакт» і «Нутрілселен» та їх комплексне застосування при вирощуванні індиків-бройлерів БІГ 6 справляють легку стимулюючу дію на організм птиці, що має прояв у підвищенні кількості еритроцитів і лейкоцитів, збільшенні вмісту гемоглобіну, гематокриту, біохімічних та імунологічних показників в птиці дослідних груп птиці.

Список використаних джерел

1. Панасенко, О. С., & Негреба, Ю. В. (2015). Вплив амінокислотно-вітамінного комплексу Чиктонік на ефективність лікування індиків, хворих на гістомоноз. Біологія тварин, (17, № 4), 192-192.
2. Петренко, В. М. (2015). Тенденції та проблеми розвитку індиківництва в Україні та світі. Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія: Ветеринарна медицина, (1), 45-48
3. Харів, І., Гутий, Б., & Дадакова, В. (2023, Мау). Вплив плодів розторопші плямистої на протеїнсинтезувальну функція печінки у індиків. In *Conferences of LNU of Veterinary Medicine and Biotechnologies* (pp. 92-93).
4. Фотіна, Г. А., Фотіна, Т. І., Вієвський, Г. С., & Фотін, А. І. (2017). Ефективність комплексного застосування імуномодулятора Авесстимтм та вітаміну Євітсел в умовах господарства з розведення індиків. Вісник Дніпропетровського державного аграрно-економічного університету, (3), 85-88.

УДК 619:591.2 (063)

МОРФОЛОГІЧНІ ЗМІНИ КРОВІ ТА СЕЧІ ЗА СЕЧОКАМ'ЯНОЇ ХВОРОБИ В КОТІВ

Шулешко О.О., кандидат ветеринарних наук, доцент

ORCID iD: 0000-0003-1761-4263

E-mail: shuleshko.o.o@dsau.dp.ua

Ветеринарна клініка «Біосвіт», м. Дніпро, Україна

Жоріна Л.В., старша викладачка

ORCID iD: 0000-0002-9472-0716

E-mail: zhorina.l.v@dsau.dp.ua

Оліяр А.В., кандидатка ветеринарних наук, доцентка

ORCID iD: 0000-0002-8918-2693

E-mail: oliiar.a.v@dsau.dp.ua

Шулешко М.О., здобувачка вищої освіти
Дніпровський державний аграрно-економічний університет,
м. Дніпро, Україна

Вступ. У сучасних мегаполісах спостерігається тенденція до збільшення кількості тварин, в яких виявляють захворювання сечостатевого апарату. В 10-15% випадків серед захворювань сечовивідних шляхів у котів становить сечокам'яна хвороба (уролітіаз), яка характеризується утворенням каменів різного типу в нирках та сечовивідних шляхах. Найбільш поширеними типами каменів є струвіти та оксалати [1, 2, 5]. Захворювання сечостатевого апарату реєструються в котів будь-якого віку і статі, але в кішок вони спостерігаються рідше. Виникненню захворювання сприяє багато чинників: спадковість, годівля неякісними кормами, малорухомий спосіб життя, наявні або перенесені інфекції органів сечовидільного апарату [4]. В процесі розвитку хвороби утворюються уретральні пробки, що являють собою скупчення білків, клітин, кристалів та інших часток у сечі, які склеюються між собою, викликаючи обструкцію (закупорку) та непрохідність уретри. Непрохідність сечівника також провокують дрібні камені, які потрапляють у нього з сечового міхура, або його сильний м'язовий спазм, що може виникнути за сильного запалення чи подразнення.

Найбільш вираженими клінічними ознаками сечокам'яної хвороби є утруднене або часте сечовипускання, наявність крові в сечі тощо. Проте для підтвердження діагнозу з метою досягнення ефективності в лікуванні використовують лабораторні та інструментальні методи. Обов'язковою складовою постановки діагнозу в хворій тварині є дослідження біохімічних і морфологічних показників крові та сечі, які відображають стан органів, рівень обміну речовин та сигналізують про порушення обмінних процесів [1, 2, 3].

Матеріал та методи досліджень. Дослідження проводили в умовах ветеринарного центру «Біосвіт» м. Дніпро, куди звернулися власники котів різних порід віком 3-4 роки з ознаками сечокам'яної хвороби. Після збору анамнезу, проведено клінічний огляд і встановлено попередній діагноз. З метою його підтвердження було проведено УЗ-діагностику, відібрано кров та сечу для лабораторних досліджень.

Результати власних досліджень. При зборі анамнезу з'ясували, що в певний період часу тварини стали роздратовані, в них знизився апетит, траплялася блювота, з'явилися порушення процесу сечовиділення – полакіурія, олігурія, анурія. Під час сечовиділення тварини відчували біль, що проявлялося стривоженістю, в сечі періодично з'являлася кров (гематурія) та спостерігалися приступи ниркових кольок. Під час клінічного огляду котів виявили напружену та болючу за дотику черевну стінку,

збільшений та переповнений сечею сечовий міхур. На підставі анамнезу та клінічного огляду встановлено попередній діагноз – уролітіаз, або сечокам'яна хвороба.

За результатами УЗД у хворих тварин виявлено набряк нирок, збільшення сечового міхура та ушкодження його стінки, уроліти в сечовому міхурі та сечівнику, неоднорідність сечі.

Сеча хворих тварин була брудно-жовтого або темно-червоного кольору, мутною, з різким аміачним запахом. Лабораторними дослідженнями в ній виявили високу концентрацію білка – 3,0 г/л, рН коливалася від 6,0 до 7,0. В осаді сечі виявлено епітеліальні клітини сечового міхура, кристалики струвітів, лейкоцити та еритроцити, які заповнювали майже все поле зору зразка під мікроскопом.

У крові хворих котів виявлено значно підвищену концентрацію сечовини (17,4-47,6 ммоль/л), азоту сечовини (33,2-90,9 мг%) та креатиніну (166-629 мкмоль/л). Рівень у крові загального білка, ферментів АСаТ та АЛаТ, білірубину, концентрація кальцію та фосфору були в межах фізіологічної норми. Проте, в одному випадку майже вдвічі більшим за норму виявився рівень ферментів АСаТ та АЛаТ, що свідчить про метаболічні порушення в печінці на тлі сечової інтоксикації. Також у цьому випадку концентрація фосфору була високою (3,4 ммоль/л) та майже вдвічі перевищувала вміст кальцію (1,9 ммоль/л), що в нормі не спостерігається.

Частина морфологічних показників крові (гемоглобін, еритроцити тощо) теж залишалися в межах норми, тоді як ШОЕ (32 мм/г) та кількість лейкоцитів (31,7г/л) значно перевищували норму. Подразнювальна дія кристалів струвітів на слизову оболонку органів сечового апарату спровокувала запальний процес, що і викликало значний лейкоцитоз з зсувом вліво лейкоформули за рахунок збільшення відсотка паличкоядерних лейкоцитів (до 11,0%).

За результатами УЗД, лабораторного дослідження сечі та крові всім тваринам було підтверджено попередньо встановлений діагноз.

В процесі лікування, за допомогою катетеризації сечового міхура, здійснювали інтенсивне промивання його порожнини дезінфікуючими та кровоспинними препаратами, що сприяло виведенню більшості конкрементів. Також проводили внутрішньовенну інфузію плазмозамінників, застосовували препарати, що підсилюють гемопоез (препарати заліза, вітаміни групи В, еритропоетин), спазмолітики, антибіотики та ентеросорбенти.

Залежно від тяжкості захворювання, завдяки проведеному лікуванню, було досягнуто або повного одужання тварин, або стабілізації їхнього стану та покращення якості життя. Біохімічні та морфологічні показники крові прийшли до норми, а дрібнодисперсний осад у сечі діагностувався ще впродовж 1,5 місяця від початку лікування.

Висновки. Проведення лабораторних досліджень крові та сечі є важливою складовою для встановлення остаточного діагнозу на сечокам'яну хворобу. Концентрація та кількість їх показників, відносно фізіологічної норми, вказують на можливі патологічні процеси, які протікають в організмі під час захворювання та їх локалізацію, що дозволяє призначити ефективне та цілеспрямоване лікування для полегшення симптомів та покращення рівня обміну речовин і загального стану організму тварин.

Список використаних джерел

1. Кондрахін І.П., Локес П.І. Уролітіаз у собак і котів. *Вісник ПДАА*. 2010. №2. С. 93-97.
2. Локес П.І. Сечокам'яна хвороба у собак і кішок. Полтава, 2006. 80 с.
3. Смоляк В.В., Марутін В.М. Використання дієтотерапії при уролітіазі у дрібних домашніх тварин. *Наукові праці Південного філіалу НУБіПУ «Кримський агротехнологічний університет»*. 2011. Вип. 133. С. 197–200.
4. Gomes VDR, Ariza PC, Borges NC, Schulz FJ Jr, Fioravanti MCS. Risk factors associated with feline urolithiasis. *Vet Res Commun*. 2018. 42(1). P. 87-94. <https://doi:10.1007/s11259-018-9710-8>.
5. Bartges JW, Callens AJ. Urolithiasis. *Vet Clin North Am Small Anim Pract*. 2015. 45(4). P. 747-768. <https://doi:10.1016/j.cvsm.2015.03.001>.

УДК: 343.148:636.09:638.15:591.526

МОЖЛИВОСТІ СУДОВО-ВЕТЕРИНАРНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ У КРИМІНАЛЬНИХ ПРОВАДЖЕННЯХ, РОЗПОЧАТИХ У ЗВ'ЯЗКУ ІЗ МАСОВОЮ ЗАГИБЕЛЛЮ БДЖІЛ

Яценко І. В., д. вет. н., професор
ORCID iD: 0000-0001-8903-2129
E-mail: yacenko-1971@ukr.net

Державний біотехнологічний університет, м. Харків, Україна

Повне, всебічне та об'єктивне з'ясування обставин справи (провадження), правильна кваліфікація правопорушення можливе у разі використання такого науково обґрунтованого засобу доказування в судочинстві як *судово-ветеринарна експертиза*, яка започаткована у системі експертних установ Міністерства юстиції України у 2019 році за ініціативи Національного наукового центру «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса».